

Stefan Svensson

930413

Malungs Räddningstjänst
Förrådsvägen 1
782 00 Malung

**Brandskydd vid industrifastigheten Motorn 3,
Malung**

Räddningsverket har fått en förfrågan angående vissa oklarheter i rubricerat ärende. Räddningsverket tar normalt endast ställning i enskilda brandsyneärenden efter begäran från överprövande myndighet. Vårt svar är därför allmänt hållet.

Brandsyn är enligt 16 § räddningstjänstlagen (SFS 1986:1102) en kontroll av brandskyddet. Kontrollen är en tillsyn av ägares eller innehavares efterlevnad av bestämmelserna i 41 § räddningstjänstlagen. Med brandskydd avses åtgärder som syftar till att minska risker för brand, d v s både sannolikheter för och konsekvenser av brand.

Räddningstjänstlagen ersatte 1974 års brandlag (SFS 1974:80). I lagen har äldre bestämmelser i ett flertal fall behållits i sak efter endast redaktionella ändringar. För sådana bestämmelser gäller tidigare förarbeten i den mån bestämmelserna inte kommenterats särskilt (prop 1985/86:170 sid 61). Till viss del kan därför hänvisning göras till förarbetena till 1962 års brandlagstiftning (prop 12/1962). I specialmotiveringen till denna lag uttalar departementschefen bland annat:

"Brandsynmyndigheterna bör sålunda icke kräva säkerhetsåtgärder utöver vad som är uttryckligen föreskrivet i samband med byggnadslov eller i samband därmed prövats eller eljest är gängse, utan att behov därav föreligger på grund av särskilda omständigheter."

Detta bör rimligen kunna tolkas så att om en brandskyddsåtgärd kunde ställas som krav då byggnaden uppfördes, bör minst motsvarande krav kunna ställas i efterhand. Det kan dock finnas flera alternativa lösningar, av både teknisk och organisatorisk karaktär, som ger motsvarande brandskyddsnivå.

Av förarbetena till räddningstjänstlagen framgår bland annat att skyldigheten att vidta åtgärder till följd av brandsyn givetvis måste vara olika från fall till fall, beroende på den verksamhet som bedrivs i byggnaden eller anläggningen. Detta uttrycks i 41 § räddningstjänstlagen som en skyldighet att vidta åtgärder i skälig omfattning. Skyldigheten att hålla brandskydd sträcker sig bara till vad som i varje enskilt fall är skäligt med hänsyn till kostnaderna. Åtgärder som är mer ekonomiskt betungande än som är skäligt med hänsyn till det avsedda syftet får inte föreskrivas. Skyldigheten att vidta åtgärder gäller varje ägare eller innehavare av byggnad eller anläggning, och begränsas inte till vissa ägare eller innehavare eller till vissa byggnader eller anläggningar.

I förarbetena till 1962 års lagstiftning (prop 12/1962 sid 141) uttalar departementschefen: "Grundsatsen är att en åtgärd icke föreskrivs, vilken är mer ekonomiskt betungande än vad som är skäligt med hänsyn till det med åtgärderna avsedda syftet. Intresset att bereda skydd mot skada genom brand skall emellertid komma i främsta rummet vid avvägningen och denna ska göras efter objektiva allmängiltiga normer. Begränsade ekonomiska resurser hos en viss anläggningsägare eller viss grupp av sådana personer får icke föranleda eftergifter i eljest gängse krav på brandsäkerhetsåtgärder i fråga om sådana personers eller företags anläggningar."

Inom kommunen utövar nämnden för räddningstjänst den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av räddningstjänstlagen och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Nämnden utser också brandsyneförrättare med uppgift att kontrollera brandskyddet. Dennes bedömning ligger till grund för eventuella krav på förändringar i brandskyddet och för de åtgärder nämnden för räddningstjänst eventuellt vidtar. Det finns normalt ingen anledning att ifrågasätta brandsyneförrättares brandtekniska kompetens.

Frågor om bygglov m m regleras i plan- och bygglagen, 1987:10. Räddningsverket är inte fackmyndighet i frågor kring tillämpningen av PBL och avstår därför från att lägga synpunkter på frågan om bygglov.

Befolkningsskyddsavdelningen
Enheten för brandskydd

Ulf Norgren

Stefan Svensson